

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Enhet 1

DOM
2016-09-02
Meddelad i
Luleå

Mål nr
118-16

SÖKANDE

Persöfrakt Aktiebolag, 556317-6568

Ombud: Advokaten Johan Stern och jur.kand. Björn Bergström
Ramberg Advokater KB
Box 3137
103 62 Stockholm

MOTPART

Stadsbyggnadsnämnden i Luleå kommun

Ombud: Advokaten Hampus Ek
Foyen Advokatfirma KB
Box 7229
103 89 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2016-10-13	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan på så sätt att Luleå kommuns upphandling "Leverans av Grus- och Krossmaterial 2016" ska göras om.

Dok.Id 77351

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax
0920-22 04 59

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Luleå kommun (kommunen) har, genom öppet förfarande, genomfört en upphandling av leverans av grus- och krossmaterial 2016. Fyra anbud kom in. Enligt tilldelningsbeslut den 26 maj 2016 har Skanska Asfalt & Betong AB tilldelats kontraktet. Persöfrakt AB:s anbud kom på andra plats.

SÖKANDENS INSTÄLLNING

Vad Persöfrakt AB framför

Persöfrakt AB (bolaget) yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas genom en ny anbudsutvärdering och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Bolaget framför följande. Vid en rättelse ska bolaget få fler poäng samtidigt som Skanska Asfalt & Betong AB (Skanska) ska få färre poäng. Vid utvärderingen av anbuden har kommunen behandlat anbuden olika och utvärderingen står därmed i strid med likabehandlingsprincipen i LOU. Bolaget, vars anbud kom tvåa i upphandlingen, har lidit skada då bolaget hade antagits som leverantör om kommunen hade utvärderat anbuden på ett lika-behandlande sätt och i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Om domstolen skulle anse att kommunen har agerat korrekt i sin utvärdering av anbuden anser bolaget att kvalitetskriteriet ”Förväntad nivå och mervärden” är så otydligt att det inte är möjligt för en leverantör i branschen att förstå innehållet på ett rättvisande sätt. Bolaget har därför berövats möjligheten att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud. Bolaget hade antagits som leverantör om kommunen hade angivit vad som skulle ligga till grund för utvärderingen av detta kriterium och beaktat reglerna gällande referenser i förfrågningsunderlaget.

Kvalitetskriterierna framgår som punkt 1.8 i förfrågningsunderlaget. Det ena kriteriet berör ”Kommunens och andra beställares erfarenhet av anbudsgivaren” och är viktat till 30 procent. Det andra kvalitetskriteriet har benämnts ”Förväntad nivå och mervärden” och har viktats till 20 procent. Kommunen har i en komplettering till förfrågningsunderlaget angivit att ”Anbudsgivaren själv har att beskriva och motivera fem stycken mervärden utöver förväntad nivå som kommer kommunen tillgodo avseende ekonomi och/eller kvalitet och/eller miljö.”

Skillnaden mellan bolagets och Skanskas anbud är endast 0,085 poäng. Samtidigt är bolagets anbud mer än 850 000 kr lägre per år. Kommunens utvärderingsmodell och den lilla poängskillnaden mellan anbuden innebär att det räcker med så lite som en poäng för att bolaget ska vinna upphandlingen.

Grunderna för rättelse

I tilldelningsbeslutet har kommunen redogjort för hur de olika mervärdena har bedömts. Anbudet från bolaget har erhållit två poäng och anbudet från Skanska har erhållit fyra poäng. Kommunens bedömningar brister gällande båda dessa anbud.

I punkt 1.8 i förfrågningsunderlaget har kommunen tydligt hänvisat till punkten 2.10 i avtalet (Miljö). Detta har skett genom ett förtydligande, fråga fyra. I punkten framgår ett antal krav som gäller under avtalsperioden. I frånvaro av annan information kan denna hänvisning inte tolkas på annat sätt än att mervärden kan utgöras av alla åtgärder som är miljömässigt bättre än vad som anges i punkten 2.10.

Som en av delarna som anges i punkt 2.10 har kommunen angivit att ”Personbilar med högre utsläppshalt av koldioxid än 200 g/km ska inte användas”. Bolaget har i sitt anbud angivit att det genomsnittliga utsläppet hos de bilar som kommer att användas är 175 g koldioxid/km. Trots detta har bola-

gets anbud fått noll poäng för detta med motiveringen att medelvärdet inte är intressant eftersom vissa bilar kan överskrida 200 g koldioxid/km. Mot bakgrund av formuleringen i punkt 2.10 är kommunens motivering svår att förstå. Bolagets bilar som kommer att användas i uppdraget understiger samtliga den utsläppsnivå som är ett krav i upphandlingen. Av dessa bilar – som samtliga släpper ut mindre än 200 g koldioxid/km, är medelvärdet 175 g koldioxid/km. Ett genomsnitt som är lägre än det högsta tillåtna är alltid ett lägre värde, och i vissa fall avsevärt mycket lägre för att kunna uppgå till 175 g/km.

Efter påpekande från bolaget om detta återkom kommunen med en ny motivering. Denna gång har bolaget fått noll poäng för att det rör sig om personbilar. Även denna motivering är felaktig eftersom det i punkt 2.10 anges just personbilar. En anbudsgivare som erbjuder en utsläppsnivå som är 12,5 procent lägre än kravet måste erhålla en poäng för detta som ett mervärde.

Vidare har bolaget angett att man har en tåkt mycket centralt belägen, vilket gör att transporter minskas. Bolaget har angivit att ”våra täkter är placerade så att vi har ett läge som gör att vi minskar transporter för både de som avhämtar och vid leverans av grusmaterial till Luleå kommun i förhållande till samtliga konkurrenter”. Vidare har kommunen god kännedom om var tåkten är belägen eftersom bolaget har varit leverantör åt kommunen de senaste åtta åren. Bolaget har dock inte fått poäng eftersom tåkten inte ligger närmast Luleå centrum samt att bolaget inte har beskrivit var täkterna ligger. Utifrån den statistik som finns för de senaste årens verksamhet är det dock en minoritet av leveranserna som går till Luleå centrum. Dessutom har kommunen god kännedom om var täkterna ligger och det faktum att bolaget har angivit att täkterna är bättre placerade än konkurrenterna ger en god grund för bedömningen. Det är anmärkningsvärt att bolaget inte får poäng samtidigt som Skanska får poäng för ett likvärdigt resonemang.

Kommunen har tilldelat Skanska poäng för ett par olika omständigheter som saknar stöd för någon mervärdespoäng i förfrågningsunderlaget. Skanska har fått poäng för så kallade returlass. Det innebär att en leverantör av grus eller annat material, på tillbakavägen från leveransplatsen tar med sig schaktmassor eller annat som ändå ska transporteras tillbaka. På så sätt är tanken att utnyttja det faktum att en lastbil redan är på plats. En sådan åtgärd kan under rätt förutsättningar göra nytta för miljön och är något som även bolaget har utfört åt kommunen under tidigare avtalsperiod. Den stora miljöbesparingen uppstår dock vid större, planerade entreprenader. Då kan man planera transporterna på ett effektivt sätt. Inom ett avtal som det nu aktuella är dock returlassen mer av en hypotes. Ibland kan det vara aktuellt, men i de flesta fall är det inte aktuellt. Att under dessa förutsättningar ge poäng till Skanska för returlass är därmed inte relevant då den eventuella miljöeffekten vare sig går att förutse eller kvantifiera.

Vidare synes kommunen utgå från att returlass är ett åtagande som inte ingår i kontraktsvillkoren. Eftersom det saknas koppling till kontraktsföremålet ska Skanskas poäng rätteligen strykas.

Vidare har Skanska också fått poäng för sin placering av täkter. Det framgår att Skanska har täkter i zon 2 och i zon 4 samt att de därför har fått poäng som ett mervärde. Samtidigt har bolaget, Swerock och BDX gjort hänvisningar till centralt placerade täkter och inte fått poäng eftersom det ”inte går att fastställa var täkterna är belägna”. Det bör konstateras att zon 2 och zon 4 är stora områden och att den allmänna hänvisning som Skanska har gjort inte säger något mer än de övriga anbudsgivarnas hänvisningar. Särskilt som kommunen mycket väl vet var de olika täkterna är placerade. Givet att Skanska får en poäng för detta måste kommunen, för att upprätthålla likabehandlingsprincipen, även tilldela en poäng till övriga anbudsgivare. Alternativet är att stryka Skanskas poäng i denna del.

Slutligen har Skanska fått poäng för att man förvarar halkbekämpningsmedel under tak. Detta faktum väckte viss förvåning hos bolaget eftersom bolaget, på begäran av kommunen sedan flera år tillbaka, har krav enligt nuvarande avtal att förvara halkbekämpningsmedel under tak. Konsekvensen av att inte ha sådan förvaring är, som kommunen själv konstaterat, att halkbekämpningsmedlet till delar inte går att använda eftersom det klumpar ihop sig och inte går att sprida ut som avsett. Den leverantör som tillhandahåller halkbekämpningsmedel som inte förvarats under tak kommer därmed att göra sig skyldig till avtalsbrott genom att leverera en felaktig produkt.

I kommunens nuvarande avtal finns ett krav på förvaring under tak. Mest troligt har kommunen, i denna upphandling, glömt att sätta upp detta krav i avtalet. Det måste under dessa förutsättningar anses självklart att halkbekämpningsmedel ska förvaras under tak och kommunen är medveten om att även bolaget har sådan förvaring. Det kan därför inte anses korrekt att ge Skanska en poäng för detta.

Samma resonemang som vid returlass kan användas för halkbekämpningsmedel. Eftersom det saknas koppling till kontraktsföremålet ska Skansas poäng rätteligen strykas.

Kommunen har gjort ett tillägg i förfrågningsunderlaget där det anges att ”Eventuell egen referens kommer att ersätta den sämsta referensen från anbudsgivaren”. Bolaget kan konstatera att samtliga referenser som utvärderats gällande bolaget är andra referenser än från kommunen trots att kommunen är angiven som referent och bolaget har utfört arbete åt kommunen under ett stort antal år. Det är kommunen själva som har gjort en ändring i förfrågningsunderlaget och bundit sig vid att agera på ett visst sätt, men sedan ändå frångått detta. Det kan inte hanteras på annat sätt än att kommunen åläggs rätta upphandlingen och ta hänsyn till sin egen referens istället för den sämsta av bolagets referenser. Till saken hör att en av bolagets referen-

ter, LMA, har lämnat referensuppgifter som är anmärkningsvärt dåliga. LMA har i efterhand konstaterat att denna poängsättning inte speglar den bild LMA har av bolaget och har skickat en uppdatering av poängen via LMA:s VD. Denna uppdatering har skickats vidare till kommunen. Bolaget inser att det kan vara svårt att tillmäta detta någon betydelse i utvärderingen. Däremot visar det med tydlighet på att om kommunen rätteligen hade agerat enligt förfrågningsunderlaget och ersatt den sämsta referensen med en egen referens så hade utfallet med all sannolikhet blivit bättre än den nu inlämnade blanketten från LMA.

Grunderna för att göra om upphandlingen

Vid utvärdering av anbud ska utvärderingskriterierna tillämpas objektivt och enhetligt gentemot samtliga anbudsgivare. Transparensprincipen har kommit till uttryck bl.a. i EU-domstolens dom i mål C-19/00 Siac Construction och innebär att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare ska kunna tolka kriterierna på samma sätt.

Effekterna av en tillämpning av bristfälligt beskrivna utvärderingskriterier är att upphandlande myndighet dels gett sig själva i princip en fri prövningsrätt och dels försvårat för anbudsgivarna att kunna förutse vad som skulle komma att tillämnas betydelse vid utvärderingen och därmed lämna så ändamålsenliga och konkurrenskraftiga anbud som möjligt. Om domstolen anser att kommunen har haft rätt att bedöma anbudens mervärden utifrån den knapphändiga information som anges i förfrågningsunderlaget anser bolaget att förfrågningsunderlaget brister i transparens vad gäller vilka mervärden som skulle komma att premieras i utvärderingen.

Kvalitetskriteriet ”Förväntad nivå och mervärde” har uppenbara brister i förhållande till principen om transparens då det är omöjligt för en anbudsgivare att veta vad kommunen kommer att premiera då någon förväntad nivå inte framgår av förfrågningsunderlaget och inte vilka omständigheter som

kan ligga till grund för mervärden. Det kan konstateras att den enda ledning kommunen har lämnat till vad som ska bedömas är att man har hänvisat till punkten ”Miljö” i avtalsutkastet. I övrigt har det enbart uppgivits att det, för att rendera poäng, ska handla om förväntad nivå och mervärde inom områdena ”ekonomi” och kvalitet”. Det är ostridigt att detta är det enda som anges för kvalitetskriteriet ”Förväntad nivå och mervärde”. Det är då omöjligt att avgöra om kriterierna är kopplade till föremålet för kontraktet eller inte.

Kommunen hänvisar till vad som anges i det kompletterande förfrågningsunderlaget, punkt 1.8 Prövning av anbud. Vad som är intressant är att det i stycke tre anges att det är okänt hur många som ingår i kommunens utvärderingsgrupp, dock minst tre personer ska noteras. Av fjärde stycket framgår att mervärdena kommer att bedömas enskilt och summa mervärden kommer att gälla som poäng vid utvärderingen (maximalt 5 poäng). Detta leder oundvikligen till frågor kring hur detta har hanterats i praktiken. Hur kan minst tre personers enskilda bedömningar summeras till noll eller en poäng? Då det uttryckligen inte anges att det kommer att ske någon sammanvägd bedömning eller beräkning av ett genomsnitt, alternativt mervärde, är det således omöjligt att summera till en poäng. Hur många poäng ska en anbudsgivare få om en person tycker att det är ett mervärde, men inte de andra (vars antal vi inte känner till) och vice versa?

Denna otydlighet visar att kommunens utvärdering inte är korrekt och den enda slutsatsen som kan dras av de tilldelade poängen för mervärdena är att kommunen i efterhand har valt den beräkningsmetod som passar dem bäst. De är just den här typen av situationer som är kärnan i transparensprincipen när det handlar om utvärdering av anbud, dvs. en upphandlande myndighets rådighet över utvärderingen är inskränkt till att vara fastställd på förhand för att säkerställa likabehandlingsprincipen. Utvärderingen har skett i strid med transparensprincipen och likabehandlingsprincipen. Kommunen har angett

en mängd förutsättningar som ska gälla för utvärderingen men kan i praktiken inte ha efterlevt dem.

Det faktum att kommunen fritt har valt att ta hänsyn till vad som utgör ett mervärde är att dra upphandlande myndighets möjlighet att utvärdera anbud för långt. Det är inte förenligt med transparensprincipen att endast ange några parametrar, exempelvis X, Y och Z som mervärdesområden, och sedan fritt välja vad som ska anges utgöra ett mervärde och vad som inte ska göra det. Kvalitetskriteriet ”Förväntad nivå och mervärde” ger inte på något sätt någon vägledning för anbudsgivarna att förstå vad som kommer att tilldelas något mervärde och därmed förtagit möjligheterna att lämna så konkurrenskraftiga anbud som möjligt. Konsekvensen har blivit att kommunen fritt har kunnat välja att sätta poäng utifrån vilken anbudsgivare man vill ska vinna upphandlingen eller inte.

Vad kommunen framför

Kommunen anser att ansökan ska avslås samt framför följande. Det är riktigt som bolaget beskriver att en del av utvärderingen i upphandlingen har tagit sikte på vilka mervärden, med avseende på vissa angivna områden, som anbudsgivarna har kunnat offerera inom ramen för den angivna anbudssumman. Kommunen har, med den skrivning som det slutliga förfrågningsunderlaget getts, angett att dessa mervärden skulle ta sikte på områdena miljö, ekonomi och kvalitet för att ge poäng. Det kompletterande förfrågningsunderlaget har följande lydelse.

Anbudsgivaren har själv att beskriva och motivera fem (5) stycken mervärden utöver förväntad nivå som kommer kommunen till godo avseende ekonomi och/eller kvalitet och/eller miljö.

Om anbudsgivaren lämnar fler än fem mervärden kommer kommunen att utvärdera de fem mervärdena som erhållit lägst poäng.

Kommunens utvärderingsgrupp (minst tre personer) kommer att i sin bedömning motivera och dokumentera alla erbjudna mervärden. Dessa erbjudna mervärden kommer inte att sekretessbeläggas.

Mervärdena kommer att bedömas enskilt och summa mervärden kommer att gälla som poäng vid utvärderingen (maximalt 5 poäng).

Bedöms inte som mervärde eller mervärde av ringa betydelse 0 poäng.
Bedöms som mervärde 1 poäng.

Mervärden i utvärderingen har alltså varit sådant som har haft koppling till föremålet för kontraktet och avsett miljö, ekonomi eller kvalitet. Kommunen har inte velat begränsa anbudsgivarnas möjligheter i denna del genom att närmare specificera vad som skulle komma att uppfattas som mervärde. Vad som angivits angående inom vilka tre områden mervärden skulle premieras måste anses ha varit tillräckligt transparent för anbudsgivarna. Konkret betyder i anbud angivna mervärden att kommunen får del av dessa inom ramen för i anbuden angiven anbudssumma.

Mot bakgrund av 12 kap. 1 § LOU står det klart att bl.a. pris, kostnadseffektivitet, miljöegenskaper och kvalitet är sådant som, om det är kopplat till föremålet för kontraktet, är sådant som kan utvärderas. Utvärderingen av mervärden för miljö, ekonomi och kvalitet är som sådan tillåten. Nästa fråga som bolaget ställer är om modellen har gett kommunen alltför fritt skön i sin prövning. Av den beskrivning som framgick av det kompletterande förfrågningsunderlaget kring hur utvärderingen skulle ske framgick att kommunens utvärderingsgrupp i sin bedömning av dessa delar skulle motivera och dokumentera erbjudna mervärden. Detta är transparent. För att något ska vara ett mervärde ska det till att börja med sägas att det språkligt sett måste röra sig om något som inte omfattas av det kontraktuella åtagandet, men ändå rör sådana förbättringar i nu angivna avseenden som kommer kommunen till del.

Bolaget har angivit det genomsnittliga utsläppet hos de personbilar som skulle användas. I 2.10 i avtalet angavs att personbilar med högre utsläppshalt av koldioxid än 200 g/km inte skulle användas i kontraktet. Ett sådant genomsnitt som bolaget har angett behöver inte tvunget utgöra ett mervärde eftersom det är just ett genomsnitt där vissa personbilar kan ligga högre än någon enstaka som drar ned genomsnittet. Detta även om alla bilar i och för

sig håller sig under grundkravet. Kommunen har, baserat på denna genomsnittsuppgift angående personbilar, inte kunnat konstatera att det har varit fråga om något mervärde i denna del. Utsläppshalten har varit ett grundkrav som gällt lätta fordon. Användandet av personbil är en försumbar del i ett kontrakt avseende leveranser av grus- och krosstransport.

Bolagets uppgift om en centralt belägen täkt som därmed minimerar transporter har kommunen inte kunnat konstatera något mervärde för eftersom bolaget inte har angivit var täkten är belägen.

Bolaget gör även gällande att Skanska skulle ha fått ett lägre antal poäng. Returlass är inget som ingår i det till förfrågningsunderlaget bifogade avtalsvillkoren och det där beskrivna åtagandet. Detta är därför ett mervärde med avseende på miljö som tillkommer kommunen. Poängen är given eftersom returlass inte ingått i kontraktet samt att det har god miljöpåverkan helt i linje med vad som förutskickats. Skanska erbjuder både mottagning av kommunens schaktmassor och riven asfalt samt returlass. Bolaget erbjuder varken mottagning av material eller returlass. Med tanke på öppningen för vissa typer av mervärden i förfrågningsunderlaget är det uppenbart att dessa har en koppling till föremålet för kontraktet. De handlar om hur arbetena ska utföras.

Skanska har, till skillnad från bolaget, angivit var täkter är geografiskt belägna. Hänvisningar till ”centralt belägen” är till intet förpliktande och en uppfattning om vad som är centralt är subjektivt och kan skifta (centralt i förhållande till vad och enligt vem).

Att halkbekämpningsmedel är ett mervärde står klart med tanke på att det inte är ett åtagande som ingår i kontraktsvillkoren. Hos sådan anbudsgivare som inte har angivit detta som ett mervärde skulle kommunen få detta mot en kostnad. Kommunen delar inte uppfattningen att det är självklart att det

ska ingå tak för halkbekämpningsmedel när så inte har angivits i avtalsvillkoren. Detta har varit ett mervärde med avseende på ekonomi, men också på kvalitet.

Kommunen har iakttagit skrivelsen om egen referens. Eftersom bolaget har angivit Curth Hägglund och projektet Södra Hamn som referens har kommunen bedömt att man inte har kunnat lägga in ytterligare en egen referens då Curth Hägglund inte var entreprenör utan en av kommunen inhyrd projektledare. Detta är alltså en egen referens som bolaget själv har skickat in. Det kan inte heller uteslutas att kommunen i denna del, om man istället gett bolaget ytterligare en egen referens kommit att ge bolaget en ännu lägre poäng. En anbudsgivare har för att nå framgång med en ansökan om överprövning att visa att denne lider eller kan komma att lida skada. Det kan konstateras att bolaget inte förmår göra detta med vad som nu hypotetiskt görs gällande. Bolaget har därmed inte under några omständigheter lidit sådan skada.

Det kompletterande förfrågningsunderlaget KFU 2 har haft den lydelse som ovan redogjorts för. Av den beskrivningen framgår att kommunens utvärderingsgrupp vid sin bedömning i denna del skulle motivera och dokumentera alla erbjudna mervärden samt att summa mervärden (maximalt 5 stycken) kan leda till maximalt 5 poäng. Av detta är det uppenbart och underförstått att utvärderingsgruppen kommer att enas om vilken poäng – noll eller ett poäng – som ska gälla för det mervärde som ska prövas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

När en anbudsgivare som i detta mål gör gällande flera skäl för ingripande enligt LOU bör domstolens prövning i första hand göras av de grunder som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede (se Kammarätten i Sundsvalls dom den 29 augusti 2012, mål nr 1225-12).

Frågan i målet är då om förfrågningsunderlaget brister i transparens och om bolaget lidit eller riskerar att lida skada på grund av detta. Först om så inte är fallet uppkommer fråga om det finns skäl för ingripande på de övriga grunder som bolaget har framfört.

Otydligt förfrågningsunderlag?

I punkt 1.8 i förfrågningsunderlaget under rubriken Steg 2 - Utvärderingsfas anges huvudsakligen följande om kriteriet "Förväntad nivå och mervärden".

Anbudet och anbudsgivare kommer att bedömas enligt följande fördelning

1. Prisbilaga, bilaga 1 enligt priskurva	50 procent
2. Kommunens och andra beställares erfarenhet av anbudsgivare	30 procent
3. Förväntad nivå och Mervärden	20 procent

Enligt punkt 3 ovan

Förväntad nivå:

Anbudsgivaren uppfyller alla krav beskrivna under Avtalsvillkoren

Mervärden:

Anbudsgivaren har själv att beskriva och motivera fem (5) stycken mervärden utöver förväntad nivå som kommer kommunen till godo avseende ekonomi och/eller kvalitet och/eller miljö.

Om anbudsgivaren lämnar fler än fem mervärden kommer kommunen att utvärdera de fem mervärden som har erhållit lägst poäng.

Kommunens utvärderingsgrupp (minst tre personer) kommer att i sin bedömning motivera och dokumentera alla erbjudna mervärden. Dessa erbjudna mervärden kommer inte att sekretessbeläggas.

Mervärdena kommer att bedömas enskilt och summa mervärden kommer att gälla som poäng vid utvärderingen (maximalt 5 poäng).

Bedöms inte som mervärde, eller mervärde av ringa betydelse	0 poäng
Bedöms som mervärde	1 poäng

Man skulle i och för sig kunna tänka sig en modell där erbjudanden som går utöver den förväntade nivån enligt ett visst krav ger mervärdespoäng. Så synes dock inte vara fallet i aktuellt mål. Enligt vad som framkommit finns ingen förväntad nivå avseende returlast eller halkbekämpning. Det synes istället vara så att vad som helst inom områdena ekonomi och/eller kvalitet och/eller miljö kan ge mervärde så länge det har någon slags anknytning till

leverans av grus och krossmaterial och ger kommunen något som den inte har krävt. Utan koppling till konkreta villkor eller en närmare beskrivning av vad som avses anser förvaltningsrätten att innebörden av ”bedöms inte som mervärde”, ”mervärde av ringa betydelse” och ”mervärde” blir tämligen luddig.

Enligt förvaltningsrättens bedömning har kommunen genom att utforma förfrågningsunderlaget på aktuellt sätt lämnat anbudsgivarna alltför dålig vägledning i fråga om vad kommunen kommer att premiera i utvärderingen, samt gett sig själv ett utrymme för godtycke. Detta strider mot LOU och dess principer.

Det framstår vidare som troligt att bolaget hade utformat sitt anbud på ett annat sätt om kriteriet ”Förväntad nivå och mervärden” haft en tydligare utformning. Denna brist i förfrågningsunderlaget har medfört en risk för att bolaget skulle kunna komma att lida skada. Eftersom bristen är hänförlig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede ska upphandlingen göras om. Vid denna utgång saknas anledning att pröva övriga grunder för ingripande som bolaget har framfört.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C LOU (se bilaga 1).

Eva Beselin

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.